

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 27 maj 2024

270/2024

Statsrådets förordning

om bedömningsgrunderna för när mekaniskt återvunnen plastråvara upphör att klassificeras som avfall

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 5 b § 2 mom. och 10 § i avfallslagen (646/2011) och 9 § i miljöskyddslagen (527/2014), sådana de lyder, 5 b § 2 mom. i avfallslagen i lag 714/2021 och 10 § i avfallslagen delvis ändrad i lag 714/2021 och 9 § i miljöskyddslagen i lag 1166/2018:

1 §

Syfte och tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om de bedömningsgrunder utifrån vilka det fastställs när återvunnen plastråvara som återvunnits mekaniskt inte längre är avfall och om de ändamål för vilka återvunnen plastråvara som uppfyller bedömningsgrunderna får användas.

Denna förordning tillämpas på sådana tillverkare av återvunnen plastråvara som har ett i 27 § i miljöskyddslagen (527/2014) avsett miljötillstånd för behandling av plastavfall och som inför bedömningsgrunderna enligt denna förordning.

Bestämmelser om framställning av återvunnen plastråvara som är avsedd att komma i kontakt med livsmedel finns dessutom i kommissionens förordning (EU) 2022/1616 om återvunna plastmaterial och plastprodukter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av förordning (EG) 282/2008, kommissionens förordning (EG) 2023/2006 om god tillverkningssed när det gäller material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel, kommissionens förordning (EU) 10/2011 om material och produkter av plast som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1935/2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av direktiven 80/590/EEG och 89/109/EEG.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *insatsmaterial* i bilaga 1 avsett plastavfall som används som råmaterial vid framställning av i 2 punkten avsedd återvunnen plastråvara,

2) *återvunnen plastråvara* plastmaterial, i form av pelletar, kross eller flingor, som framställts från plastavfall och som utan vidarebehandling och som sådant kan användas som råvara vid tillverkningen av nya plastprodukter,

3) *återvinningsförfarande* tekniska och andra förfaranden som gäller mottagning, förbehandling och återvinning av insatsmaterial och genom vilka återvunnen plastråvara framställs från plastavfall,

4) *tillverkare* avfallsinnehavare som inför bedömningsgrunderna för när återvunnen plastråvara upphör att klassificeras som avfall,

5) *oberoende part* en sammanslutning, en inrättning eller ett annat organ som utför tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven,

6) *smältindex* ett tal som beskriver viskositeten hos smält obehandlad polymer vid en viss temperatur och under ett visst tryck.

3 §

Bedömningsgrunder för när återvunnen plastråvara upphör att klassificeras som avfall

Återvunnen plastråvara upphör att klassificeras som avfall då följande krav uppfylls när den återvunna plastråvaran släpps ut på marknaden:

1) plastavfall som avses i bilaga 1 har använts som insatsmaterial i återvinningsförfarandet,

2) insatsmaterialet har genomgått ett återvinningsförfarande som uppfyller kraven enligt 5 och 7–9 §,

3) den återvunna plastråvaran uppfyller kraven enligt 10 §,

4) ett användningsändamål enligt 12 § har fastställts för den återvunna plastråvaran,

5) den återvunna plastråvaran har lagrats i enlighet med kraven i 13 § och har en sådan försäkran om överensstämmelse enligt 14 § som uppfyller kraven på innehåll enligt 15 §.

4 §

Tillverkarens kvalitetssäkringssystem

Tillverkaren ska ha ett kvalitetssäkringssystem genom vilket det kontinuerligt verifieras att kraven på kvalitetssäkring uppfylls när det gäller återvinningsförfarandena och den återvunna plastråvara som genomgått ett återvinningsförfarande.

Tillverkaren ska utse de personer som ansvarar för kvalitetssäkringssystemet och se till att de ansvariga personerna och de som deltar i kvalitetssäkringen blir förtrogna med kvalitetssäkringssystemet. Namnen på de ansvariga personerna ska anges i kvalitetssäkringssystemet.

Tillverkaren ska utarbeta en utvärderings- och auditeringsplan för kvalitetssäkringssystemet.

Kvalitetssäkringssystemets överensstämmelse med kraven ska fastställas av en oberoende part. Den oberoende parten ska ha en av Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet beviljad behörighet att sköta uppgiften.

5 §

Mottagning av plastavfall

Tillverkaren ska kontrollera plastavfall per avfallsparti när avfallet tas emot och innan det förbehandlas. Tillverkaren ska utarbeta anvisningar för mottagningskontrollen och föra in dem i sitt kvalitetssäkringssystem.

Tillverkaren får ta emot endast sådant plastavfall som avses i bilaga 1 och som dessutom 1) till sin renhet är sådant att det med beaktande av de tekniska lösningarna för återvinningsförfarandet är möjligt att från plastavfallet framställa återvunnen plastråvara som uppfyller bedömningsgrunderna,

2) har lagrats och transporterats så att avfall enligt bilaga 1 från olika avfallskategorier inte har blandats med varandra eller med annat avfall.

Tillverkaren får inte som plastavfall ta emot förpackningar som har använts för förvaring eller förpackning av ett farligt ämne eller en farlig blandning som uppfyller en faroklass eller farokategori enligt bilaga 2. Kravet gäller inte plastavfall som insamlats separat från hushåll.

Plastavfall som utifrån kontrollen misstänks eller observeras ha orenheter som väsentligt försämrar kvaliteten på återvunnen plastråvara får inte användas som insatsmaterial i ett återvinningsförfarande.

6 §

Mottagningsbokföring av plastavfall

Tillverkaren ska föra bok över sådant plastavfall som denne tagit emot som insatsmaterial och sådant denne har förkastat. I mottagningsbokföringen ska det för varje parti plastavfall som mottagits föras in uppgift om mottagningstidpunkt, avfallsproducenten och överlåtaren, avfallens slag, avfallskategori och avfallsmängd samt en anteckning om att mottagandet godkänts. I fråga om avfallspartier som inte tagits emot ska det antecknas tidpunkten för förkastandet, avfallsproducenten och överlåtaren, avfallens slag, avfallskategori och avfallsmängd samt grunden för förkastandet.

Tillverkaren ska utarbeta anvisningar för mottagningsbokföringen och föra in dem i sitt kvalitetssäkringssystem.

7 §

Lagring av plastavfall

Tillverkaren ska lagra plastavfall som är avsett för framställning av sådan återvunnen plastråvara som är avsedd att komma i kontakt med livsmedel separat från annat plastavfall och övrigt avfall.

Tillverkaren ska hålla plastavfall som härrör från byggande separat från plastavfall som uppkommit vid rivning och från annat avfall.

8 §

Förbehandling av plastavfall

Tillverkaren ska förbehandla plastavfall innan det används som insatsmaterial i ett återvinningsförfarande för att avlägsna avfall som inte är plast och plastavfall som innehåller rikligt med orenheter.

Tillverkaren ska fortlöpande följa upp kvaliteten på det förbehandlade plastavfallet och avlägsna sådana upptäckta orenheter som väsentligt kan försämma kvaliteten på den återvunna plastråvara som framställs. Tillverkaren ska föra bok över mängden avlägsnade orenheter och behandlingssättet för dem.

9 §

Återvinning av plastavfall

Tillverkaren ska i samband med återvinning av plastavfall säkerställa att

- 1) plastavfall som källsorterats efter plasttyp har sorterats på rätt sätt innan det matas in för vidarebehandling,
- 2) avfall som inte källsorterats efter plasttyp sorteras efter plasttyp och med beaktande av andra egenskaper som påverkar kvaliteten på och klassificeringen av återvunnen plastråvara,
- 3) förbehandlat och sorterat plastavfall reduceras till kross eller flingor och bitar som innehåller annat än plast separeras från avfallet,

4) plastavfall som är smutsigt eller innehåller självhäftande etiketter eller andra orenheter behandlas för att avlägsna orenheterna,

5) återstående orenheter avlägsnas från sådan smält plast som är avsedd för strängsprutning eller annan form av pelletering före pelleteringen,

6) det på behandlingslinjen för framställning av sådan återvunnen plastråvara som är avsedd att komma i kontakt med livsmedel endast behandlas källsorterat eller separat insamlat plastavfall som härrör från plastprodukter som kommit i kontakt med livsmedel.

Tillverkaren ska fastställa ändamålsenliga och tillräckliga riskhanteringsåtgärder för att identifiera förorenade partier och avlägsna dem från återvinningsförfarandet.

Tillverkaren ska utarbeta anvisningar om användning och underhåll av utrustning som används vid framställningen av återvunnen plastråvara och om andra funktioner som gäller framställningsprocessen och föra in dem i kvalitetssäkringssystemet.

10 §

Specifikationer för återvunnen plastråvara

Tillverkaren ska för återvunnen plastråvara fastställa

- 1) huvudpolymerens och andra polymerers massandelar,
- 2) råvarans lämplighet för metoderna för tillverkning av olika plastprodukter,
- 3) ett smältindex som fastställs antingen som kontinuerlig mätning eller utifrån ett prov som står för ett parti återvunnen plastråvara på högst 1 500 kilogram.

11 §

Dokumentation av provtagning och av analys och resultat av prov

Tillverkaren ska för de analyser som avses i 10 § utarbeta anvisningar för provtagning och testning och föra in dem i kvalitetssäkringssystemet. Anvisningarna ska innehålla uppgifter om

- 1) provtagaren och dennes kompetens, provtagningsplatsen, provtagningsmetoden och provtagningstidpunkten,
- 2) metoderna som används vid fastställandet av smältindexet och av andra egenskaper,
- 3) avvikelser som observeras vid provtagningen,
- 4) användning, kalibrering och underhåll av de provtagnings-, mät- och testinstrument som tillverkaren använder.

De metoder och instrument som använts vid analys av prov samt analysresultaten ska dokumenteras som en del av kvalitetssäkringssystemet. Dokumentationens ska innehålla uppgifter om

- 1) dem som analyserat proven och de undersökningsmetoder som använts,
- 2) resultaten av provanalyserna,
- 3) observerade kvalitetsavvikelser,
- 4) åtgärder som vidtagits med anledning av avvikelser,
- 5) kalibrering och underhåll av de provtagnings-, mät- och testinstrument som tillverkaren använder.

Sådana dokument som avses i 2 mom. och som gäller kvalitetssäkring ska bevaras i tio år från den tidpunkt då dokumentet upprättades.

Kontinuerligt och i realtid uppmätta uppgifter om smältindexet ska bevaras i minst två månader.

12 §

Tillåtna användningsändamål för återvunnen plastråvara som genomgått ett återvinningsförfarande

Återvunnen plastråvara får användas för tillverkning av plastprodukter eller produkter som innehåller plast.

13 §

Lagring av återvunnen plastråvara som genomgått ett återvinningsförfarande

Tillverkaren ska lagra återvunna plastråvaror avsedda för olika användningsändamål separat från varandra. Återvunnen plastråvara ska lagras så att kvaliteten inte försämras.

Om tillverkaren har skäl att misstänka att kvaliteten på den återvunna plastråvaran har försämrats under lagringen så att den inte längre uppfyller bedömningsgrunderna, ska tillverkaren undersöka plastråvarans kvalitet och bedöma dess lämplighet för användningsändamålet. En återvunnen plastråvara som inte uppfyller bedömningsgrunderna ska återlämnas för behandling som avfall.

14 §

Tillverkarens försäkran om överensstämmelse

Tillverkaren ska upprätta en försäkran om överensstämmelse för den återvunna plastråvara som denne framställer och släpper ut på marknaden. En försäkran om överensstämmelse ska lämnas till mottagaren av den återvunna plastråvaran med varje parti återvunnen plastråvara. Försäkran om överensstämmelse får också vara i elektronisk form. Tillverkaren ska bevara försäkran om överensstämmelse i tio år från det att den har lämnats.

Tillverkaren ska på begäran lämna en försäkran om överensstämmelse som gäller återvunnen plastråvara till Säkerhets- och kemikalieverket.

15 §

Innehållet i försäkran om överensstämmelse

En försäkran om överensstämmelse ska innehålla följande uppgifter om den återvunna plastråvaran:

- 1) tillverkarens namn, kontaktuppgifter, försäkran om uppfyllande av bedömningsgrunderna och underskrift,
- 2) datum då bedömningsgrunderna införts och den tillsynsmyndighet enligt miljöskyddslagen som övervakar verksamheten,
- 3) grundläggande information om den återvunna plastråvaran inklusive dess färg och ursprung enligt avfallskategori,
- 4) plasttyp och en precisering för den, i enlighet med branschens specifikation,
- 5) smältindex och den standard som använts för att fastställa indexet eller en noggrann beskrivning av den metod som använts för fastställandet samt huvudpolymerens och andra polymerers massandelar i den återvunna plastråvaran,
- 6) användningsändamål enligt 12 § samt den återvunna plastråvarans lämplighet för metoder för tillverkning av plastprodukter.

16 §

Anmälnings- och rapporteringsskyldighet

Tillverkaren ska skriftligen underrätta tillsynsmyndigheten enligt 23 § 1 mom. i miljöskyddslagen om att bedömningsgrunderna införs. Anmälan ska innehålla en redogörelse

för tillverkarens kvalitetssäkringssystem. Anmälan ska göras minst 30 dygn innan bedömningsgrunderna införs.

Tillverkaren ska årligen vid den tidpunkt som anges i miljötillståndet, dock senast före utgången av februari närmast följande kalenderår, lämna tillsynsmyndigheten

- 1) uppgifter om det avfall som använts i återvinningsförfarandet och om avfallsmängden, specificerade enligt de plastavfall och avfallskategorier som förtecknas i bilaga 1,
- 2) en redogörelse för eventuella ändringar i tillverkarens kvalitetssäkringssystem,
- 3) uppgifter om mängden framställd återvunnen plastråvara som uppfyller bedömningsgrunderna.

Tillverkaren ska dessutom årligen lämna tillsynsmyndigheten uppgifter om mängderna mottaget avfall enligt bilaga 1, specificerade enligt avfallets slag, samt uppgifter om mängden material som avlägsnats från insatsmaterialet vid förbehandlingen enligt 8 § och återvinningen enligt 9 § och om den fortsatta behandlingen av det avlägsnade materialet.

Tillverkaren ska skriftligen underrätta tillsynsmyndigheten om att användningen av bedömningsgrunderna upphör.

17 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2024.

Denna förordning tillämpas inte på återvunnen plastråvara som framställts före ikraftträdandet av förordningen. Ett sådant beslut om upphörande av klassificering som avfall som gäller ett enskilt fall och som har meddelats före ikraftträdandet av denna förordning upphävs när bedömningsgrunderna enligt 3 § tas i bruk till den del beslutet gäller plastavfall som omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.

Om en tillståndsansökan som gäller ett enskilt fall av upphörande av klassificering av återvunnen plastråvara som avfall är anhängig vid ikraftträdandet av denna förordning, avskrivs eller förfaller ansökan. Ärenden som är anhängiga vid en domstol vid ikraftträdandet av denna förordning behandlas och avgörs i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om fullföljdsdomstolen upphäver ett beslut på vilket de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna förordning har tillämpats och återförvisar ärendet för att behandlas på nytt i sin helhet, ska ärendet behandlas och avgöras i enlighet med denna förordning.

Helsingfors den 23 maj 2024

Miljö- och klimatminister Kai Mykkänen

Regeringssekreterare Johanna Routio

Plastavfall som är tillåtna som insatsmaterial i ett återvinningsförfarande och deras avfallskategorier

Plastavfall	Avfallskategori
1. Plastavfall från tillverkning av plaster och plastprodukter	
a) Plastavfall från tillverkning och användning av plaster	07 02 13
b) Avfall bestående av plastprodukter som vid tillverkningen visat sig vara inkuranta	16 03 04
c) Plastavfall från formning av plaster	12 01 05
d) Förbehandlat plastavfall från mekanisk behandling av plastavfall som avses i punkterna a–c	19 12 04
2. Plastavfall från byggande	
a) Plastavfall från byggande	17 02 03
b) Avfall från byggande bestående av isoleringsmaterial av plast	17 06 04
c) Förbehandlat plastavfall från mekanisk behandling av plastavfall som avses i punkterna a och b	19 12 04
3. Andra separat insamlade plastavfall	
a) Separat insamlat plastavfall från jordbruk, trädgårdsnäring och skogsbruk	02 01 04
b) Separat insamlat plastförpackningsavfall och annat plastavfall från hushållen ¹	15 01 02 20 01 39
c) Plastflaskor som insamlats separat genom pantsystemet	15 01 02
d) Separat insamlat eller källsorterat plastförpackningsavfall och annat plastavfall från industri, handel och tjänster ²	15 01 02
e) Förbehandlat plastavfall från mekanisk behandling av plastavfall som avses i punkterna a–d	19 12 04
4. Plastavfall som sorterats från blandat avfall	
a) Emballageplastavfall som sorterats från blandat avfall från byggande och rivning (170904)	19 12 04
b) Plastförpackningsavfall som sorterats från separat insamlat energiavfall från industri, handel och tjänster (200199)	19 12 04

¹ Inbegriper separat insamlat plastförpackningsavfall och annat plastavfall som insamlats samtidigt eller var för sig

² Inbegriper separat insamlat plastförpackningsavfall och annat plastavfall som insamlats samtidigt eller var för sig

FAROKLASSER OCH FAROKATEGORIER FÖR FARLIGA ÄMNEN

- a) faroklass 2.1 explosiva ämnen, blandningar och föremål,
- b) faroklass 2.2 brandfarliga gaser,
- c) faroklass 2.3 brandfarliga aerosoler,
- d) faroklass 2.4 oxiderande gaser,
- e) faroklass 2.5 gaser under tryck,
- f) faroklass 2.6 brandfarliga vätskor, kategori 1,
- g) faroklass 2.7 brandfarliga fasta ämnen,
- h) faroklass 2.8 självreaktiva ämnen och blandningar, typerna A–D,
- i) faroklass 2.12 ämnen och blandningar som vid kontakt med vatten utvecklar brandfarliga gaser, kategori 1 och 2,
- j) faroklass 2.13 oxiderande vätskor, kategori 1 och 2,
- k) faroklass 2.14 oxiderande fasta ämnen, kategori 1 och 2,
- l) faroklass 2.15 organiska peroxider, typerna A–D,
- m) faroklass 3.1 akut toxicitet, kategori 1, 2 och 3,
- n) faroklass 3.5 mutagenitet i könsceller,
- o) faroklass 3.6 cancerogenitet,
- p) faroklass 3.7 reproduktionstoxicitet,
- q) faroklass 3.8 specifik organtoxicitet – enstaka exponering, kategori 1 och 2,
- r) faroklass 3.11 ämnen och blandningar som är hormonstörande för människors hälsa, kategori 1 och 2,
- s) faroklass 4.2 ämnen och blandningar som är hormonstörande för miljön, kategori 1 och 2,
- t) faroklass 4.3 ämnen och blandningar som är långlivade, bioackumulerande och toxiska (PBT) eller mycket långlivade och mycket bioackumulerande (vPvB),
- u) faroklass 4.4 ämnen och blandningar som är långlivade, mobila och toxiska (PMT) eller mycket långlivade och mycket mobila (vPvM).

FASTSTÄLLANDE AV SMÄLTINDEX

Om ett smältindex fastställs utifrån ett prov som står för högst 1 500 kilogram, ska smältindexet fastställas i enlighet med standarden SFS-EN ISO 1133-1 eller en annan metod som konstaterats vara tillräckligt känslig, noggrann och repeterbar. Om ett parti återvunnen plastråvara med homogena materialegenskaper och en vikt på över 1 500 kilogram framställts från insatsmaterial som härrör från samma utgångsmaterial, räcker det med endast ett prov för fastställande av smältindexet för partiet återvunnen plastråvara.

Om smältindexet fastställs som kontinuerlig mätning för varje parti återvunnen plastråvara, ska indexet fastställas för varje parti utifrån mätuppgifter i realtid.

I fråga om till massan små partier vars utgångsmaterial är känt på en noggrann nivå och helt homogent får fastställandet av smältindex ersättas med en detaljerad beskrivning av insatsmaterialet.